

Ontheffingen voor het doden van kraaien en kauwen in Utrecht vernietigd

---

De rechtbank Midden-Nederland heeft het beroep van De Faunabescherming tegen de ontheffingen voor het doden van kraaien en kauwen in Utrecht gegrond verklaard. Volgens de rechtbank heeft het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht onvoldoende aangetoond dat er sprake is van concrete dreiging van belangrijke schade aan fruitpercelen.

De zwarte kraai en kauw zijn beide beschermde vogelsoorten waarbij het verboden is om deze vogels te doden en of te vangen. De soorten staan ook op de landelijke vrijstellingslijst en daardoor kunnen provincies ontheffingen verlenen om af te wijken van het verbod op het doden van de zwarte kraai en kauw, bijvoorbeeld ter voorkoming van schade aan fruitteelt.

De rechtbank heeft in een zaak die De Faunabescherming aanspande aangegeven dat de door het Utrechtse college overgelegde schadehistorie niet overtuigend was. Informatie over de aard en omvang van de schade op perceelsniveau ontbrak en in de laatste jaren waren er geen schademeldingen door kauwen en kraaien gedaan door fruittelers in Utrecht.

Verder heeft het provinciebestuur onvoldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn om schade aan de fruitpercelen te voorkomen. Zo was er niet gemotiveerd waarom de inzet van netten niet kan worden toegepast. Ook was de noodzaak tot het gebruik van vangkooien onvoldoende onderbouwd.

De rechtbank heeft het college van Utrecht opgedragen om een nieuwe beslissing op het bezwaar van De Faunabescherming tegen de verleende ontheffing te nemen. De ontheffingen worden geschorst tot zes weken na de te nemen nieuwe besluiten. Er mag tot die tijd geen gebruik worden gemaakt van de ontheffingen.

Uitnodiging Symposium “Alles weten over ganzen in wetenschap en praktijk”

Kom naar het symposium op dinsdagmiddag 1 oktober 2024 in Amersfoort!

Aanmelden is verplicht.

Meld je aan via de volgende link:

- <https://forms.gle/4JoU3cgNEx7y6Heu9>

Het programma loopt van 12:30-17:00 en wordt nog inhoudelijk uitgewerkt. Het definitieve programma worden op een later moment gedeeld. De bijeenkomst wordt georganiseerd door de Werkgroep AEWA Ganzenaanpak en richt zich op (internationale)

kennisontwikkeling en vertaling hiervan naar de praktijk.

Doelgroep: iedereen die zich beroepsmatig bezighoudt met ganzen, o.a. medewerkers en vertegenwoordigers vanuit de agrarische sector, jagers, provincies, waterschappen, natuurbeheerders, enz.

Voorlopige sprekers :

- **Bart Nolet**, onderzoeker
- **Gerben Mensink**, provincie Fryslân en voorzitter van de Werkgroep AEWG Ganzenaanpak
- **Ida van Ommeren**, BIJ12
- **Monique de Jager**, onderzoeker
- **Nelleke Buitendijk**, onderzoeker
- **Patty Laan**, Faunabeheereenheid Noord-Holland

Dagvoorzitter: **Reinier Enzerink**

Het is dus van groot belang dat deze bijeenkomsten worden bijgewoond door leden van de NOJG die betrokken zijn bij het ganzenbeheer in hun provincie.

Nadere informatie, wat is AEMA etc?

De Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds (AEMA) is een belangrijke internationale overeenkomst, opgericht in 1995, gericht op de bescherming van migrerende watervogels in Afrika en Eurazië. Het AEMA-verdrag wordt beheerd door het United Nations Environment Programme (UNEP) en komt voort uit de Convention on Migratory Species (CMS). Nederland speelt een leidende rol als medeoprichter van dit verdrag, net als de Europese Unie, die ook partij is.

Het doel van AEMA is om overheden en stakeholders samen te brengen voor een gecoördineerde aanpak van de bescherming en het beheer van migrerende watervogels en hun leefgebieden langs hun migratieroutes.

European Goose Management Platform (EGMP)

Een belangrijk onderdeel van AEMA is het European Goose Management Platform (EGMP). Dit platform is ontstaan uit de bezorgdheid over de groei van populaties grauwe ganzen en brandgansen, die buiten proportie leek te worden. Het EGMP werd opgericht in 2016, na een besluit van de Zesde Vergadering van Verdragsstaten in 2015. Dit platform is gericht op een duurzame en gecoördineerde bescherming, beheer en benutting van ganzenpopulaties gedurende hun hele migratie traject, van broedgebieden tot overwinteringsgebieden. Naast de grauwe gans en de brandgans worden ook de kleine rietgans en de taigarietgans door het platform beheerd.

Het EGMP streeft ernaar om ganzenpopulaties in een gunstige conservatie status te behouden, waarbij ook rekening wordt gehouden met ecologische, economische en recreatieve belangen. Voor EU-lidstaten zijn de bepalingen van de Vogelrichtlijn hierbij leidend.

Internationale beheersplannen

AEMA kent International Single Species Action Plans (ISSAP), die voor een periode van 10 jaar beschrijven welke internationaal afgestemde maatregelen nodig zijn om de populatie van een bepaalde soort beter te beschermen. Ook zijn er International Single Species Management Plans (ISSMP), gericht op het beheer van soorten die conflicteren met ecologische, economische of recreatieve belangen. Tot nu toe zijn er 26 ISSAP's en 3 ISSMP's vastgesteld.

De ISSMP's vormen de basis voor coördinatie tussen verschillende belanghebbende partijen om doelen te stellen met betrekking tot de bescherming en het beheer van ganzen, zoals het handhaven van populaties op een acceptabel niveau en het minimaliseren van maatschappelijke overlast zoals landbouwshade en risico's voor de volksgezondheid.

Adaptief Flyway Management Programma's en Gunstige

Referentie gegevens

De ISSMP's leiden tot Adaptief Flyway Management Programmes (AFMP), die acties per soort en per managementunit (MU) specificeren. Voor elke soort wordt een Favourable Reference Value (FRV) vastgesteld, die een meetbare invulling is van de gewenste conservatiestatus. Dit omvat drie factoren: populatieomvang, verspreiding en beschikbaarheid van geschikt habitat. De FRV moet boven de Minimum Viable Population (MVP) liggen om de soort in stand te houden.

Juridische status van AEMA

De juridische status van AEMA en de FRV's is belangrijk voor het huidige faunabeleid. De ISSMP's en AFMP's zijn gebaseerd op inspanningsverplichtingen en geen resultaatsverplichtingen. Dit betekent dat lidstaten zich inspannen om de afspraken na te komen, maar niet strikt verplicht zijn om gespecificeerde resultaten te bereiken.

AEMA en het Nederlandse beleid

Nederland heeft zich gecommitteerd aan de AEMA-aanpak, waarbij de focus ligt op schadepreventie en het waarborgen van een gezonde populatie van ganzen. Specifieke Gunstige Referentie Populaties (GRP) zijn vastgesteld voor de grauwe gans en brandgans. Er is een verdeling van deze GRP's over de provincies nodig om het populatiebeheer effectief te coördineren.

Concluderend speelt AEMA een cruciale rol in het internationale beheer van ganzenpopulaties, waarbij samenwerking en balans tussen ecologische, economische en sociale belangen centraal staat. Het succes van deze inspanningen is afhankelijk van de samenwerking tussen landen en de toepassing van gezamenlijk opgestelde beleid en managementplannen.

Adaptief Beheer van Grauwe Gans en Brandgans:

Internationale Beheersplannen en Nederlandse Aanpak

Achtergrond

Onder de Europese Goose Management Platform van AEMA (EGMP) zijn internationale beheersplannen ontwikkeld voor de grauwe gans en de brandgans. Deze plannen zijn gericht op de internationale bescherming van deze soorten en de aanpak van door hen veroorzaakte problemen, met als doel een duurzaam behoud van de populaties. De plannen zijn in eind 2018 goedgekeurd en worden nu uitgewerkt in concrete werkplannen.

Uitdagingen

Een belangrijke uitdaging binnen deze plannen is het ontwikkelen van beheersafspraken per trekroute, gezien de verschillende nationale benaderingen van jacht en schadebestrijding. Om deze afspraken te onderbouwen, zijn betrouwbare populatie- en afschotdata van wezenlijk belang.

Adaptief Beheer

Het concept van adaptief beheer houdt in dat het beheer van de populaties (jacht en schadebestrijding) periodiek geëvalueerd en aangepast kan worden op basis van actuele gegevens. Dit Adaptief Flyway Management Programma stelt de betrokken landen in staat om flexibele maatregelen te treffen en te zorgen voor een gezonde staat van de ganzenpopulaties.

Populatie-informatie en FRV's

Een cruciaal aspect in dit beheer is inzicht in de populaties per trekroute. Hoewel de EU Vogelrichtlijn geen expliciet begrip hanteert voor de Staat van Instandhouding (SVI), wordt dit wel gebruikt in de context van AEMA. Voor de bepaling van SVI zijn zogenaamde Favourable Reference Values (FRV's) noodzakelijk. Deze waarden zijn gebaseerd op de populatiegrootte, het areaal en het habitat, waarbij een systematiek is toegepast die ook de EU Habitatrichtlijn aanhaalt.

Nationale Aanpak in Nederland

In Nederland ligt de verantwoordelijkheid voor het ganzenbeheer bij de provincies, die moeten zorgen voor een strategie die in lijn is met de internationale afspraken. Dit gebied van schadebestrijding moet ervoor zorgen dat er flexibele afschotmaatregelen kunnen worden getroffen, gepaard gaande met de nodige afstemming tussen beleidsvorming en uitvoerende praktijken.

Sovon Vogelonderzoek Nederland heeft, op verzoek van de Nederlandse Werkgroep AEMA-aanpak (WAG), gewerkt aan adviezen om de FRV's voor zowel de grauwe gans als de brandgans vast te stellen. Deze adviezen zijn inmiddels onder de aandacht van AEMA gebracht. De WAG heeft de voorgestelde FRV's vergeleken met eerdere bestuurlijke afspraken over het beleid ten aanzien van ganzen in Nederland.

Bijdrage van Sovon

Sovon gebruikte gegevens uit diverse bronnen, waaronder atlasgegevens, om de FRV's te bepalen. De methodieken om FRV's te onderbouwen zijn nog in ontwikkeling, en AEMA fungeert als richtlijn voor de ecologische vereisten. De FRV's stellen een minimaal ecologisch criterium vast om te waarborgen dat de soorten hun rol in ecosystemen kunnen vervullen.

Interpretatie van FRV's

In het kader van het adaptief beheer worden de FRV's gebruikt als beschermingsinstrumenten. Ze zijn niet bedoeld als ambitieuze streefdoelen voor populatiegroei, maar als een veiligheidsnet om te voorkomen dat het omgang met ganzen leidt tot ongunstige instandhoudingsstatussen. Dit geldt voor zowel de grauwe gans, waarvoor een streefpopulatie-niveau in de toekomst is voorzien, als voor de brandgans, waar de FRV's dienstdoen als een referentiekader voor het toepassen van uitzonderingen onder de Vogelrichtlijn.

Bij beide soorten wordt in beheersmaatregelen niet alleen gekeken naar aantallen, maar ook naar het areaal en de kwaliteit van hun habitat, wat fundamenteel is voor een gezonde en duurzame populatie.

Conclusie

Het adaptief beheer van de grauwe gans en de brandgans in Nederland, geïntegreerd met internationale beleidsplannen, biedt een model voor de duurzame bescherming en het beheer van deze belangrijke soorten. Door te voorzien in circulaire evaluatie en bijstelling van beheersstrategieën, is er een duidelijke weg vooruit in het effectief omgaan met deze taxa, rekening houdend met zowel ecologische als maatschappelijke belangen.

Adaptief beheer als uitwerking van de Internationale Beheersplannen van AEMA voor de grauwe gans en de brandgans.

NVWA heeft vermoeden van blauwtong bij reeën en andere hertachtigen in onderzoek

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft signalen binnengekregen dat er in het Nederlandse wildbestand symptomen van blauwtong worden waargenomen. De NVWA vraagt jagers en wildverwerkers daarom alert te zijn op symptomen van het blauwtong virus bij reeën en andere hertachtigen. Blauwtong is nog niet bevestigd bij wilde herkauwers, maar er worden op dit moment wel enkele verdachte kadavers onderzocht op het virus.

Wanneer de vermoedens van blauwtong worden bevestigd, zal er vanuit de NVWA nadere informatie volgen om verspreiding tegen te gaan.

Blauwtong is een aangifteplichtige ziekte.

Melden bij NVWA

Meld een verdenking van blauwtong van een geschoten of gevonden ree of andere hertachtigen, direct bij de NVWA. Neem hiervoor contact op met het Landelijk meldpunt dierziekten: 045 – 546 31 88.

Karkassen van dieren waarvan vermoed wordt dat het blauwtong onder de leden zou kunnen hebben, mogen niet worden verplaatst.

Hoe kan ik blauwtong bij dieren herkennen?

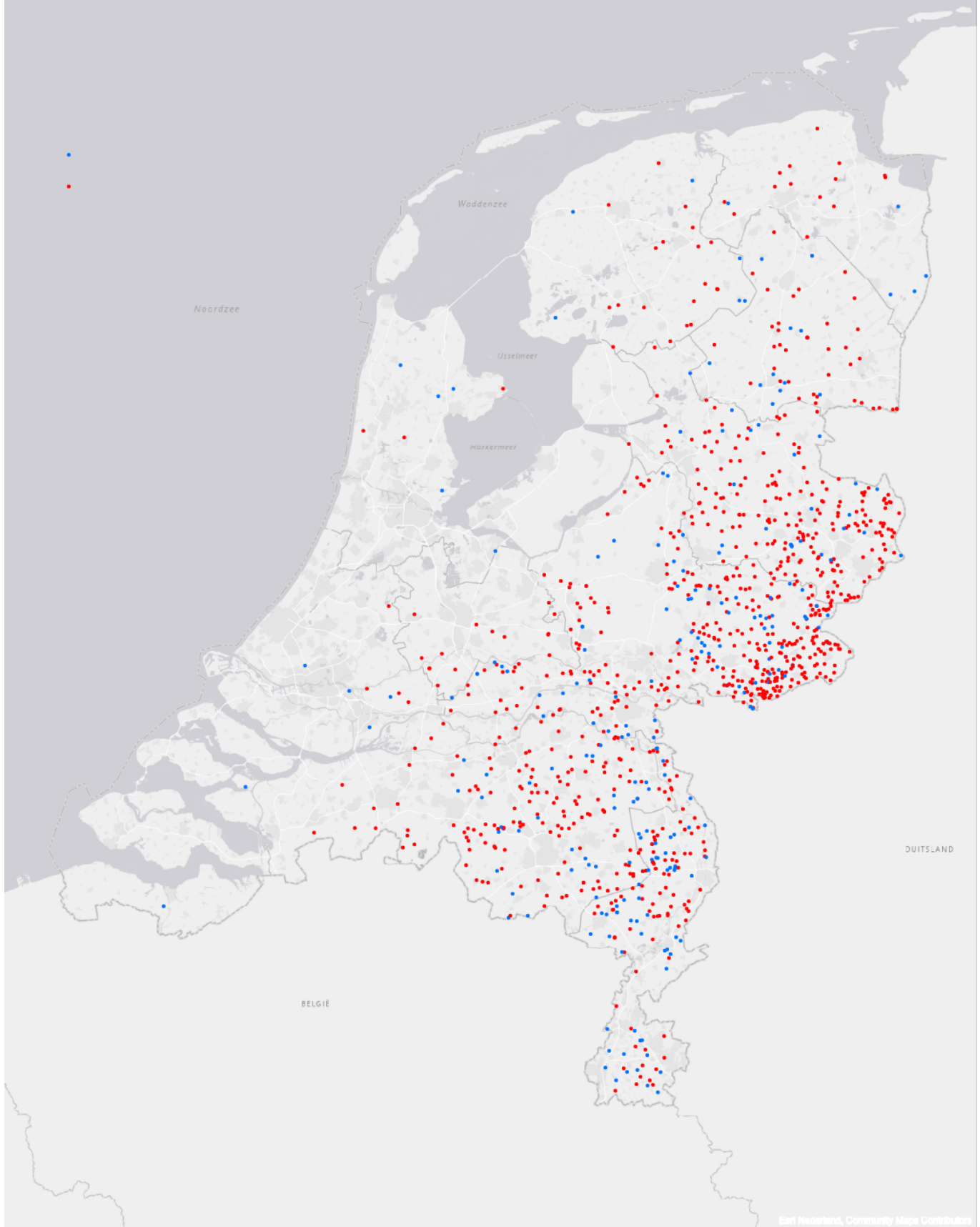
Alleen bij dieren die erg ziek zijn kleurt de tong blauw. Andere symptomen van blauwtong zijn:

- hoge koorts
- veel speeksel aanmaken, kwijlen
- zwelling van de kop, ook van tong en lippen
- pijn en ontsteking van de kroonrand bij de hoeven
- niet meer eten
- veel liggen
- kreupel lopen
- met een bolle rug staan om de pijn in de poten te verlichten

Als gevolg van deze symptomen kunnen dieren overlijden. Vooral schapen hebben veel last van de ziekte. Infecties bij andere dieren zoals runderen en geiten verlopen vaak met minder ernstige verschijnselen. Besmette runderen hebben vaak wel veel virus in het bloed en het virus blijft ook langer in het bloed. Daardoor is er meer risico dat runderen het virus verspreiden.

Blauwtong positief per woonplaats 2024

Deze kaart en de bijbehorende tabel tonen het aantal besmettingen met blauwtong per woonplaats. Op de kaart staan alle besmettingen die in 2024 zijn vastgesteld.

De aantallen zijn uitgesplitst naar klinisch positief en PCR-positief. Bij klinisch positief zijn de besmettingen geconstateerd op basis van kenmerkende symptomen, zonder dat dit verder onderzocht is in een laboratorium. PCR-positief betekent dat de gevallen daadwerkelijk door bloedonderzoek zijn bevestigd. Deze kaart wordt elke maandag en donderdag bijgewerkt.

Download '[Blauwtong positief per woonplaats 2024](#)'

PDF document | 10 pagina's | 1,3 MB

Kaart | 25-07-2024

Landgoed de Treek deels afgesloten i.v.m. wolf

In korte tijd zijn er incidenten geweest met een wolf in de gemeente Leusden. Bij die incidenten hebben wolven zeer beschermend gereageerd, mogelijk omdat zij welpen hebben. Het eerdere advies van de provincie Utrecht om het gebied in Den Treek te vermijden heeft onvoldoende effect. Daarom heeft de gemeente Leusden besloten uit voorzorg een kerngebied af te sluiten voor recreanten en bezoekers per direct tot en met 15 augustus 2024. Het advies om een groter gebied op landgoed Den Treek te vermijden blijft van kracht.

Landgoed Den Treek deels afgesloten

In het gebied dat de gemeente Leusden afsluit geldt een noodbevel waarmee de eigenaar van het landgoed Den Treek de opdracht krijgt het gebied niet langer open te stellen. Dat houdt in dat bezoekers en recreanten daar niet meer mogen

komen en dat daar extra toezicht gaat komen vanuit landgoed Den Treek, ondersteund door gemeente en provincie. Het kerngebied is aangewezen op advies van wolvenexperts die zijn ingeschakeld door de provincie.

Burgemeester Bouwmeester van Leusden: 'Er zijn in korte tijd enkele incidenten geweest met een wolf op Leusdens grondgebied. Ik begrijp dat dit erg beangstigend kan zijn voor wie dit is overkomen. We gaan daarom op advies van de experts van de provincie uit voorzorg een kerngebied afsluiten. Ik ga ervan uit dat iedereen hier begrip voor heeft en doe een dringend beroep op gezond verstand hierin, zodat iedereen in Leusden veilig en gezond kan blijven.'

Gedeputeerde Huib van Essen: "We hebben de afgelopen dagen gezien dat het advies om het gebied niet te betreden helaas onvoldoende is nageleefd. Het is daarom goed dat de gemeente Leusden deze extra stap zet."

Rust in het gebied

Naast het gebiedsverbod geldt voor een groter deel van het natuurgebied nog altijd het dringende advies van de provincie Utrecht om het te vermijden. Recreanten, sporters, wandelaars en (aangelijnde) honden kunnen verstorend zijn en nieuwe confrontaties veroorzaken.

Omdat deze confrontaties niet alleen beangstigend zijn voor de betrokkenen, maar ook de wolf bedreigen is het belangrijk dat er rust komt voor zowel mens als dier. Dat is nodig om de veiligheid van zowel mensen als de aanwezige wolven te waarborgen.

Gebiedsaanduiding op de kaart

Gebiedsaanduiding ziet u op de kaart. Het afgesloten kerngebied ligt tussen Waterlooweg, Doornseweg, Heetvelderweg en het onderste deel van Treekerweg tot Henschoten. Dit zal

ook aangegeven zijn door borden en hekken.

Europees Hof acht verbod op de jacht op wolven in Oostenrijk gerechtvaardigd

---

Het Europees Hof van Justitie acht het verbod op de jacht op wolven dat in Oostenrijk van kracht is gerechtvaardigd. Een afwijking van dat verbod om economische schade te voorkomen mag alleen worden toegestaan – als de wolvenpopulatie in een gunstige staat van instandhouding verkeert en dat is in Oostenrijk niet het geval.

Verschillende dierenbeschermings- en milieuorganisaties zijn in Oostenrijk naar de rechter gestapt omdat de provinciale regering van Tirol tijdelijk toestemming heeft gegeven voor de afschot van een wolf. Het betrof een dier dat eerder ongeveer 20 schapen op alpenweiden had gedood.

Wolven worden volgens de Europese Habitatrichtlijn streng beschermd. Het is daarom in principe verboden dat er op wolven wordt gejaagd. Echter, gezien de ontwikkeling van de wolvenpopulatie in Oostenrijk en het feit dat bepaalde lidstaten uitzonderingen hanteren, had de regionale administratieve rechtbank van Tirol twijfel over de geldigheid van het verbod. Daarom werden vragen gesteld aan het Europees Hof van Justitie.

De Oostenrijkse rechtbank vroeg het Europese Hof om de voorwaarden te specificeren waarbij er van het verbod op het

afschieten van wolven afgeweken kan worden. Het Hof van Justitie stelt dat in onderzoek geen enkele factor aan het licht is gebracht om de strikte bescherming van wolven in Oostenrijk los te laten.

De Europese Unie is gebonden aan de Berner Conventie waarmee wolven streng worden beschermd. Bovendien heeft de Oostenrijkse regering zelf aangegeven dat de wolvenpopulatie in Oostenrijk niet in een gunstige staat van instandhouding verkeert. Om een afwijking te kunnen toestaan van het verbod op de wolvenjacht in Oostenrijk om ernstige schade aan bijvoorbeeld de veehouderij te voorkomen, moeten aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

1. De wolvenpopulatie moet zich in een gunstige staat van instandhouding bevinden, zowel op lokaal niveau als op nationaal niveau en de afwijking van mag het behoud van de gunstige staat van instandhouding op geen enkele manier schaden.
2. Ernstige schade moet, in ieder geval grotendeels, te wijten zijn aan de specifieke af te schieten wolf. Indirecte schade die niet aan een specifieke wolf kan worden toegeschreven is niet voldoende.
3. Er is geen bevredigend alternatief om schade te voorkomen. Er moet rekening worden gehouden met alternatieven, zoals maatregelen ter bescherming van alpenweiden. Bovendien moeten de alternatieven in evenwicht zijn met de algemene doelstelling van het behouden of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van de wolvenpopulatie.

bron: [Europees Hof van Justitie](#), 11/07/2024

Provincie Fryslân versoepelt weer jacht op grauwe gans: rustzone 300 meter rondom Natura 2000-gebied wordt versmald tot 150 meter

Het besluit om de regels voor het afschieten van ganzen te versoepelen is genomen vanwege de snelle groei van de populatie grauwe ganzen. Jagers mochten eerst geen ganzen schieten binnen 300 meter van een Natura-2000 gebied, maar deze afstand wordt nu teruggebracht naar 150 meter. Dit is nodig omdat veel jagers minder of niet meer schoten vanwege de onduidelijkheid over de afstand tot het natuurgebied. Op de eilanden was het zelfs helemaal niet meer mogelijk om te jagen.

Moeilijk om te jagen op de eilanden

De grens van 300 meter was gekozen om verstoring van andere dieren in het natuurgebied te voorkomen."Op de eilanden kon er hierdoor helemaal niet meer worden verjaagd", aldus De Vries. "Daar zat je bijna altijd binnen 300 meter van de Waddenzee of de Noordzee., die beide natura-2000 gebieden zijn"

De maatregel geldt tot 1 oktober, wanneer nieuw ganzenbeleid van kracht wordt en de jachttijden worden verruimd. De provincie heeft het besluit genomen na overleg met verschillende organisaties en overheden, omdat de populatie ganzen blijft groeien en de schade toeneemt. Hoewel er nog geen precieze tellingen zijn, delen natuurorganisaties de zorgen over de situatie.

Het besluit om de afstand te verkleinen naar 150 meter kan wel risico's met zich meebrengen, gezien een eerdere rechtbankuitspraak in Overijssel. Desondanks heeft de gedeputeerde vertrouwen in het besluit van het provinciebestuur. Financieel gezien is het niet haalbaar om vast te houden aan de 300 meter-regel, aangezien de schade alleen maar toeneemt. De kosten voor het afschieten van ganzen komen uit het natuurpact en moeten worden gebruikt voor het realiseren van natuurmaatregelen in Fryslân.

Oproep LT0 Noord

LT0 Noord roept leden in Friesland op om de schade die ganzen op hun bedrijf aanrichten te melden en een tegemoetkoming in de schade aan te vragen. Vanaf 2025 wordt in Friesland nieuw ganzenbeleid van kracht, met aandacht voor schade die overzomerende ganzen aanrichten. Om de maatregelen die LT0 Noord daarbij voorstelt te onderbouwen, is het belangrijk dat de cijfers uit 2024 de impact van de grote ganzenpopulatie laat zien.

Wat betekent verkiezingsoverwinning van Labour voor de jacht in Engeland en Schotland

Labour heeft de algemene verkiezingen met een kolossale meerderheid gewonnen in wat politieke commentatoren de 'Starmer-tsunami' hebben genoemd. Labour heeft de algemene

verkiezingen met een kolossale meerderheid gewonnen in wat politieke commentatoren de 'Starmer-tsunami' hebben genoemd.

Tim Bonner, CEO van de Countryside Alliance, zegt dat Sir Keir Starmer heeft gewonnen van het politieke centrum, maar vraagt zich af of hij vanuit dit centrum zal regeren. Het Labour-manifest had geen verplichting tot het recht om rond te zwerven en ze hebben eerder gezegd dat ze "duurzaam schieten uitgevoerd volgens de wet" steunen.

Vóór de verkiezingen beloofde Labour een einde te maken aan het ruimen van dassen, maar pas na de uitroeiing van tuberculose. Labour heeft zich er ook toe verbonden 'de mazen in de wet van 2004 te dichtten', maar zoals Tim Bonner opmerkt: 'Een specifieke belofte om waargenomen illegaliteit aan te pakken is niet de totale aanval op de jacht die anti-jachtorganisaties wilden.'

Labour heeft zich ertoe verbonden de licentiekosten voor vuurwapens te verhogen, met als doel de volledige kosten terug te verdienen, wat door de Telegraph een 'wapenbelasting' wordt genoemd. Campagnevoerders op het platteland hebben lange tijd een verhoging van de licentiekosten voor vuurwapens en jachtgeweren geaccepteerd als noodzakelijk, maar hebben de regering de verzekering gevraagd dat een dergelijke verhoging vergezeld zou gaan van stevige toezeggingen om de slechte licentieverlening te verbeteren.

Hoewel er in hun manifest geen melding van wordt gemaakt, heeft het nieuwe conservatieve parlementslid voor Mid Buckinghamshire, Greg Smith, beweerd dat Labour van plan is "in het geheim een enorme belastinginval van £1 miljard op boeren te ontketenen". De heer Smith voegde eraan toe dat als Labour de successiebelastingvermindering afschaft, "vrijwel elke familieboerderij in dit land zal sterven".

Labour bestempelde de beweringen als 'wanhopige onzin', maar heeft geweigerd de afschaffing van de

successiebelastingvermindering voor Britse landbouwgrond uit te sluiten.

Christopher Graffius, uitvoerend directeur communicatie en public affairs van de British Association of Shooting and Conservation (BASC), zei tegen *ST* : “BASC is bereid om samen te werken met de nieuwe Labour-regering om ervoor te zorgen dat de waarde van schieten voor de Britse economie en de bijdrage die het levert aan de het behoud van ons platteland wordt volledig vertegenwoordigd en erkend.

“Schieten is £3,3 miljard waard voor de Britse economie, genereert het equivalent van 67.000 banen en draagt □ jaarlijks £500 miljoen bij aan natuurbehoudswaarde. Dit zijn cijfers die niet genegeerd kunnen worden.

“Het bereiken van positieve resultaten bij het schieten blijft de prioriteit van BASC en we zullen met alle partijen in het komende parlement samenwerken om resultaten te bereiken die het schieten ten goede komen.”

Verder inzicht in het toekomstige Labour-beleid zal worden gegeven op 17 juli, wanneer in de Koningstoespraak de agenda van Labour voor het eerste jaar zal worden uiteengezet.

Nieuwsbrief NOJG juli 2024

Verwarring over positie houtduif, zwarte kraai en kauw op landelijke vrijstellingslijst

NOJG: landelijk jachtverbod van tafel, maar situatie verschilt per provincie

HAAKSBERGEN – Onder NOJG-leden in den lande is enige onduidelijkheid ontstaan naar aanleiding van het bericht dat de houtduif, de zwarte kraai en de kauw voorlopig niet van de landelijke vrijstellingslijst worden gehaald. In de vorige week verschenen nieuwsbrief werd melding gemaakt van een door de Tweede Kamer aangenomen motie die dat moet regelen.

De strekking daarvan was dat de drie diersoorten tot nader order het hele jaar door kunnen worden bejaagd (met uitzondering van onder andere de provincies Friesland en Noord-Holland). Voorwaarde is wel dat kan worden aangetoond dat er binnen het werkgebied van een WBE sprake is van schade en dat die ook op deugdelijke wijze kan worden onderbouwd.

Aangezien het bericht enkel en alleen betrekking had op de Haagse werkelijkheid, bleef onvermeld dat de exacte regelgeving naar aanleiding van de landelijke vrijstellingslijst per provincie verschilt. Om misverstanden te voorkomen raadt de NOJG haar leden dan ook aan om bij twijfel altijd de website van de provinciale FBE te raadplegen.

Friesland

Zo is in de provincie Friesland de landelijke vrijstelling

voor de Canadese gans, de houtduif, de kauw en het konijn momenteel niet van kracht. Een en ander heeft te maken met het ontbreken van een geldend faunabeheerplan voor deze vrijgestelde soorten. Bestrijding is daarom tot nader order niet toegestaan. Anders ligt dit voor de zwarte kraai. De jacht op deze vogel kan in de hele provincie Friesland plaatsvinden op basis van het goedgekeurde faunabeheerplan Predatie 2022-2026.

Noord-Holland

In de provincie Noord-Holland mogen de kauw en kraai, ondanks hun plek op de landelijke vrijstellingslijst, niet worden bestreden bij gebrek aan data. Onderzocht wordt nog of in geval van aanzienlijke schade perceelsgebonden ontheffingen kunnen worden verleend. Andere bedrijven kunnen wellicht een tegemoetkoming claimen. Vooral de houtduif is in Noord-Holland een belangrijke schadeveroorzaker. Het dier heeft het voornamelijk gemunt op vollegrondsgroenten. Voor 2023 staat de teller voor de houtduif alleen al op 1,6 miljoen euro. Verwacht wordt dat over 2024 de schade aanzienlijk hoger zal zijn.

Extra lucht

Ondanks het feit dat de uitwerking van de landelijke regels per provincie verschilt, noemde landelijk NOJG-voorzitter René Leegte, die al geruime tijd met de minister in gesprek is over een zogeheten stelselwijziging ten aanzien van de jacht, het besluit van de Tweede Kamer 'goed nieuws'. „Dit geeft ons in de hoopvolle besprekingen over de zo gewenste stelselwijziging wat extra lucht. De Kamer zegt met zoveel woorden dat het verstandig is om gelet op de toekomst geen overhaaste beslissingen te nemen. Als NOJG kunnen we daar natuurlijk alleen maar blij mee zijn. De vele provinciale interpretaties geven al aan dat een stelselherziening dringend gewest is.”

Op 17 oktober vorig jaar nam de Tweede Kamer een motie aan die

was ingediend door Eva Akerboom van de Partij voor de Dieren. In het stuk werd de minister opgeroepen de jacht op de houtduif, de zwarte kraai en kauw zo snel mogelijk te stoppen. Dat zou moeten gebeuren door deze soorten 'zo snel mogelijk' van de landelijke vrijstellingslijst te halen.

Te complex

Volgens de PvdD was snel ingrijpen noodzakelijk, omdat uit de tellingen die deze partij hanteert zou blijken dat de betreffende populaties onder druk staan, iets wat op basis van andere tellingen kan worden tegengesproken.

De motie werd destijds door voormalig minister Christianne van der Wal (VVD) ontraden, omdat zij van mening was dat de uitwerking te complex zou zijn. Desondanks werd de motie aangenomen.

Toekomst

Een meerderheid van de Tweede Kamer (in nieuwe samenstelling) is nu van mening dat de uitwerking van de motie inderdaad complex is en dat die onder meer grote financiële gevolgen heeft voor de provincies. De opstellers wijzen verder op het feit dat er nog altijd een wetenschappelijke discussie is over de verschillende in omloop zijnde telprotocollen.

Daarbij komt dat hard wordt gewerkt aan een toekomstbestendig stelsel om het huidige systeem van faunabeheer meer in lijn te brengen met de Europese regelgeving bij de ons omringende landen en administratieve lasten voor grondbezitters en beheerders te verkleinen.

De door de BBB-Kamerleden Cor Pierik en Caroline van der PLAS ingediende motie kreeg de steun van NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, JA21 en PVV.

Utrechtse statenleden bezorgd na aanval wolf op aangelijnde hond

De Utrechtse statenfracties van de BBB en VVD hebben vragen gesteld nadat zaterdag een hond door een wolf werd aangevallen en meegenomen op landgoed Den Treek in Leusden. Dat meldt het AD. De politici willen onder meer weten of wordt overwogen om ook in Utrecht paintballgeweren in te zetten, aldus de krant.

De politieke ophef komt nadat eerder deze maand tijdens een wandeling met zijn baasje een hond gegrepen werd door een wolf, zich vervolgens met zijn buit uit de voeten maakte. De ontzetting is des te groter omdat het baasje de hond keurig had aangelijnd.

Het Utrechtse BBB-statenlid Kees van Vuuren zegt tegen het AD dat zijn fractie er behoorlijk van geschrokken is. „Tot nu toe gingen de berichten vooral over aanvallen van de wolf op vee.”

Dat er nu ook een incident heeft plaatsgevonden met een aangelijnde hond, zorgen voor grote onrust in het landelijke gebied, aldus het AD. Het vermoeden bestaat dat er al langere tijd meldingen zijn gemaakt van probleemgedrag door wolven in het gebied.

Zorgen over ontbreken geldig faunabeheerplan Overijssel?

In jagerskringen in Overijssel wordt getwijfeld over de vraag of er na 1 september nog gejaagd mag worden in deze provincie. Dat meldt dagblad De Stentor. Aanleiding voor de onzekerheid is het feit dat Faunabeheereenheid Overijssel uitstel heeft gevraagd voor het wettelijke verplichte faunabeheerplan, maar dat is door de provincie geweigerd.

Jagen mag in Nederland alleen als er sprake is van onderbouwde plannen. In dergelijke faunabeheerplannen moet onder meer een

analyse worden gemaakt van de schade die bepaalde diersoorten veroorzaken en op welke andere manieren die schade eventueel te voorkomen is. Daarnaast moeten tellingen van dieren opgenomen zijn.

Juridisch probleem

Een faunabeheerplan wordt gemaakt door diverse partijen, waaronder jagersorganisaties (WBE's), landbouworganisatie LTO, terreinbeheerders en natuurorganisaties. Deze partijen, verenigd in de Faunabeheereenheid Overijssel (FBE) had de provincie gevraagd om verlenging van het bestaande faunabeheerplan, maar dat is volgens Gedeputeerde Staten juridisch onmogelijk.

Deelplannen

Volgens De Stentor kan het ontbreken van een geldig faunabeheerplan betekenen dat er na 1 september niet meer mag worden gejaagd in de provincie, tenzij er tijdig een nieuw plan wordt aangeleverd. Inmiddels hebben GS aangegeven dat er delen van een faunabeheerplan kunnen worden ingediend, zodat deze afzonderlijk beoordeeld kunnen worden. Bij die deelplannen zou het gaan om beheerplannen voor specifieke soorten zoals ganzen, reeën of exotische soorten, aldus De Stentor. Voorzitter Anneke Raven van de FBE Overijssel zegt tegenover de krant te hopen dat de deadline van 1 september daarmee voor grote delen van het Faunabeheerplan toch gehaald wordt.

Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer

Postbus 72

7480 AB Haaksbergen

T: 053 – 57 24 833

secretariaat@nojg.nl | www.nojg.nl

[Bekijk online](#) – [Uitschrijven](#) – [Privacy beleid](#)

Zomerganzentelling 20 juli

Zomerganzentelling

De jaarlijkse zomerganzentelling, die door de Faunabeheereenheden en de betrokken wildbeheereenheden georganiseerd op de derde zaterdag van juli.

Door het in kaart brengen van de zomerganzen in Nederland zal een beter inzicht worden verkregen in de ontwikkeling en het broedsucces van de verschillende ganzenpopulaties. Door allemaal tegelijk op een vergelijkbare manier te tellen op dezelfde dag kan een goed beeld gevormd worden van de omvang van de overzomerende ganzenpopulaties, alsmede de uitwisseling van de populaties ganzen tussen de verschillende provincies en sommige delen van Duitsland en Belgisch Limburg.

Daarmee krijgen we een nog betere onderbouwing voor de omgevingsvergunningen en kan gekeken worden of het ganzenbeheer ook in de praktijk werkt.

BIJ12 publiceert vernieuwde FaunaschadePreventieKits

(FPK ' s)

BIJ12 verwijdt de niet-effectieve verjaagmiddelen uit FaunaschadePreventieKits

BIJ12 heeft nieuwe versies van de FaunaschadePreventieKits (FPK's) gepubliceerd. De FPK's zijn herzien op basis van nieuwe inzichten. Daarmee zijn de maatregelen effectiever tegen faunaschade en duidelijker voor de gebruiker. Vanaf 1 november 2024 toetst BIJ12, in opdracht van de provincies, preventieve maatregelen voor faunaschade op basis van de nieuwe FPK's. Dit kan gevolgen hebben voor tegemoetkomingen in faunaschade. Daarom is het belangrijk dat grondgebruikers hun maatregelen controleren en waar nodig aanpassen op de nieuwe FPK's.

[Bekijk hier de FPK's die gelden vanaf 1 november 2024](#)

[Bekijk hier de FPK's die gelden tot en met 31 oktober 2024](#)

Nieuwe inzichten

Grondgebruikers zijn verantwoordelijk voor het voorkomen of beperken van schade aan hun landbouwgewassen die wordt veroorzaakt door beschermde dieren. In de FPK's staat welke preventieve maatregelen genomen kunnen worden om in aanmerking te komen voor een [tegemoetkoming](#) in [faunaschade](#).

De FPK's zijn herzien op basis van de nieuwste kennis op het gebied van ecologische effectiviteit, praktische inzetbaarheid en wet- en regelgeving. De maatregelen werken beter tegen faunaschade en zijn duidelijker voor de gebruiker. De herziening is, in opdracht van BIJ12, uitgevoerd door agrarisch adviesbureau De Natuurverdubbelers en ecologisch adviesbureau Altenburg & Wymenga.

Effectieve maatregelen

Zowel de preventieve maatregelen uit de huidige FPK's als

nieuwe innovatieve maatregelen zijn getoetst. Dat gebeurde op basis van wetenschappelijk onderzoek, beoordelingen van experts en praktijkervaringen van agrariërs. Met ingang van de nieuwe FPK's worden alleen nog effectieve maatregelen geaccepteerd. Maatregelen die de schadeveroorzakende diersoort niet voldoende verjagen of een hoge gewenningsgraad hebben, zijn verwijderd uit de FPK's.

Een voorbeeld van een maatregel die niet terugkomt in de nieuwe FPK's, is het gebruik van vlaggen en linten voor het verjagen van ganzen. Het is bewezen dat dit de schadeveroorzakende diersoort niet voldoende afschrikt en er snel gewenning optreedt. Daarom is het niet meer nodig om die maatregel te nemen om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in faunaschade.

Andere maatregelen werken juist goed, zoals vogelverschrikkers met akoestische en bewegende delen en de [BirdAlert](#). Zij verjagen schadeveroorzakende diersoorten en zijn dus opgenomen in de nieuwe FPK's. Nieuwe innovatieve maatregelen kunnen worden gemeld bij BIJ12. Ze worden dan periodiek bekeken en, als ze effectief zijn, toegevoegd aan de FPK's.

Een nieuw onderdeel van de FPK's is de praktische inzetbaarheid van de maatregelen. Daarbij is gekeken naar tijd, kosten en onderhoud. Ook zijn de FPK's uitgebreid met aandachtspunten in de wet- en regelgeving rond de preventieve maatregelen. Daarmee bieden de FPK's meer duidelijkheid en context voor de gebruiker.

Gevolgen voor tegemoetkomingen

Vanaf 1 november 2024 toetst BIJ12 de genomen maatregelen aan de hand van de nieuwe FPK's. Om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in faunaschade, is het voor grondgebruikers van belang dat zij de preventieve maatregelen nemen die in [de nieuwe FPK's](#) staan.

Voor een aantal diersoorten staan in de nieuwe FPK's slechts

enkele effectieve en redelijke maatregelen. Voor die diersoorten is het vanaf 1 november 2024 voldoende om één preventieve maatregel te nemen om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming in faunaschade. Indien er voldoende maatregelen mogelijk zijn, blijft het vereist om twee preventieve maatregelen te nemen om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming. **Grondgebruikers kunnen in de nieuwe FPK's controleren wat in hun geval noodzakelijk is.**

Verbeteren van gebruikersgemak

Nu de FPK's inhoudelijk zijn herzien, gaat BIJ12 het gebruikersgemak en de uitstraling van de FPK's verbeteren. Daarmee worden de preventieve maatregelen per situatie overzichtelijker en makkelijker vindbaar voor de grondgebruiker. BIJ12 verwacht dat die herziening deze zomer start en begin 2025 klaar is.

Vragen?

Hebt u vragen over de nieuwe FPK's? Neem dan contact op met BIJ12 Faunazaken via info@mijnfaunazakenbij12.nl of 085 – 486 22 22.

Motie provinciale staten provincie Utrecht M24-71 Duurzame definitie Staat van Instandhouding aangenomen

De Provinciale Staten van Utrecht hebben woensdag 19 juni

tijdens de bespreking van de SV Kadernota 2025-2028 een motie van de SGP voor een 'duurzame definitie van de Staat van Instandhouding' aangenomen. De SGP wil geen strengere richtlijnen voor de Staat van Instandhouding dan de Europese regelgeving opdraagt. De motie werd breed ondersteund, ook door de 50PLUS partij, UtrechtNu!, BBB, VVD en CDA.

Door de aannname van deze motie wordt de tekst in het Omgevingswetprogramma Fauna en Monitoring aangepast en een sterk gewijzigde definitie is opgenomen, wanneer sprake is van een gunstige staat van instandhouding van diersoorten ten opzichte van de gebruikelijke definitie te weten:

Flora en/of fauna is in een gunstige Staat van Instandhouding (SvI) als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- *Voldoende populatiegrootte en neutraal tot positieve trend daarin;*
- *Voldoende verspreidingsgebied en neutraal tot positieve trend daarin;*
- *Voldoende omvang en kwaliteit van het beschikbare habitat en neutraal tot positieve trend daarin;*

overwegende dat

- Eenduidigheid in het hanteren van definities helpt om onderbouwingen in een juridische omgeving te kunnen handhaven;
- We als provincie streven naar een gunstige staat van instandhouding van diersoorten in de daarvoor bedoelde natuurlijke habitats;
- De huidige omschrijving een fragiele basis biedt voor veel ontwikkelingen in de provincie;
- Geen inzicht beschikbaar is voor veel soorten wat een voldoende populatiegrootte is en wat de draagkracht van de provincie

Dragen het college op:

- De tekst in het Omgevingswetprogramma Fauna en Monitoring aan te passen naar de volgende omschrijving zoals ook in de Habitatrictlijn is opgenomen¹:
- Flora en/of fauna is in een gunstige SvI als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
  - Uit populatie-dynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven;
  - Het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te worden;
  - Er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te

1

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31992L0043&from=LV>

Zie ook: [haas-konijn-en-kleine-marterachtige-voortaan-beschermd-bij-ruimtelijke-activiteiten](#)

**Rapport eerste verkenning
nieuwe monitoringstool**

psychische gesteldheid gereed

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Voor de veiligheid in de gehele Nederlandse maatschappij wordt van belang geacht dat het vaststellen en monitoren van de psychische gesteldheid van wapenbezitters optimaal verloopt. In dit onderzoek is bestaande kennis van experts hierover verzameld tijdens een aantal sessies. Die kennis moet bijdragen aan de ontwikkeling van instrumentarium. Daarmee kunnen de risico's van wapenbezit tot een minimum worden beperkt.

Eerste stap

Dit omdat het ministerie nog altijd op zoek is naar een geschikt beoordelingssysteem, nadat twee jaar geleden het gebruik van de e-screener werd opgeschort. Het ministerie heeft daarom een rapport van het Verwey-Jonker Instituut laten opstellen en daarmee een eerste stap genomen naar het definiëren van een methode die volgens haar beter geschikt zou zijn om de psychische gesteldheid te toetsen. Dit is naar de Tweede Kamer gestuurd.

In juli 2022 werd het gebruik van de digitale psychologische toets, oftewel de e-screener, bij het aanvragen van een erkenning, consent, ontheffing, een vergunning of een verlof opgeschort. Het systeem werkte niet en leidde tot rechtszaken van jagers die onterecht na jaren ineens als 'ongeschikt' werden gekwalificeerd op basis van deze ondeugdelijke digitale vragenlijst. Vervolgens werd vanuit de overheid teruggegrepen

op de vertrouwde toetsingsmethode om de betrouwbaarheid van de akteaanvrager te toetsen: het WM32-formulier. Het gedateerde formulier kreeg een update en moest tijdelijk uitkomst bieden bij nieuwe aanvragen.

Het moet duidelijk zijn wat je met een nieuwe beoordelingssystematiek wilt bereiken en of dit met het oog op bestaande wetgeving wel kan. Daarnaast is het belangrijk om keuzes te maken over de foutmarges en de gevolgen van een nieuwe systematiek die acceptabel worden geacht. Er zullen altijd gevallen zijn waarbij op basis van de beoordeling onterecht wordt geconcludeerd dat personen niet in aanmerking moeten komen voor een wapenvergunning en gevallen waarbij onterecht wordt geconcludeerd dat zij wel in aanmerking kunnen komen voor een wapenvergunning. Gevallen in deze laatste categorie zijn uiteraard een probleem voor de maatschappelijke veiligheid. Vooraf dient te worden bepaald in hoeverre dergelijke gevolgen acceptabel zijn, omdat hieruit de eisen volgen waaraan een systematiek moet voldoen. Deze eisen zijn bepalend voor de manier waarop een beoordelingssystematiek wordt ingericht en voldoet.

Brede definitie psychische gesteldheid

Tijdens de sessies met experts is aan de orde gekomen dat psychische gesteldheid niet gelijk moet worden gesteld aan alleen het hebben van een psychische stoornis. Allereerst betreft een psychische stoornis vaak een scala aan ernstige of minder ernstige symptomen of verschijnselen. Daarnaast is psychische gesteldheid breder dan alleen stoornissen. Risico's als gevolg van een stoornis hangen mede af van de fysieke en sociale omstandigheden waarin iemand zich bevindt. Het wordt daarom aanbevolen om in een beoordelingssystematiek psychische gesteldheid breder te definiëren dan psychische stoornis en daarnaast de levensomstandigheden, sociale omgeving en coping strategieën van een persoon mee te nemen in de beoordeling.

Na een eerste lezing van het rapport zien wij de intentie van

het ministerie om het proces daar naartoe zorgvuldig te doorlopen. Het is natuurlijk van groot belang om niet te vervallen in dezelfde fouten, die tot de vele problemen hebben geleid rondom de invoer van de e-screener in 2019, waarbij vaak de menselijke maat verloren is gegaan, bij de uitvoering hiervan.

De NOJG hoopt dan ook net als de Jagersvereniging dat ook zij als stakeholders betrokken worden bij dit beoordelingssysteem en niet dat het een eenzijdig verhaal wordt wat door het Ministerie van Justitie en Veiligheid en haar experts beoordeeld wordt

[Lees hier het volledig rapport.](#)

Nieuwsbrief juni 2024

Voorlopig geen jachtverbod op houtduif, zwarte kraai en kauw

DEN HAAG – De houtduif, de zwarte kraai en kauw worden voorlopig niet van de landelijke vrijstellingslijst gehaald. Dat is de strekking van een motie die deze week door de Tweede Kamer is aangenomen. Een en ander betekent dat de drie diersoorten tot nader order het hele jaar door kunnen worden bejaagd, op voorwaarde dat kan worden aangetoond dat er binnen het werkgebied van een WBE sprake is van schade.

De door de BBB-Kamerleden Cor Pierik en Caroline van der PLAS ingediende motie kreeg de steun van NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, JA21 en PVV.

Extra lucht

Landelijk NOJG-voorzitter René Leegte, die al geruime tijd met de minister in gesprek is over een zogeheten stelselwijziging ten aanzien van de jacht, noemt het besluit van de Tweede Kamer 'goed nieuws'. „Dit geeft ons in de hoopvolle besprekingen over de zo gewenste stelselwijziging wat extra lucht. De Kamer zegt met zoveel woorden dat het verstandig is om gelet op de toekomst geen overhaaste beslissingen te nemen. Als NOJG kunnen we daar natuurlijk alleen maar blij mee zijn.”

Op 17 oktober vorig jaar nam de Tweede Kamer een motie aan die was ingediend door Eva Akerboom van de Partij voor de Dieren. In het stuk werd de minister opgeroepen de jacht op de houtduif, de zwarte kraai en kauw zo snel mogelijk te stoppen. Dat zou moeten gebeuren door deze soorten 'zo snel mogelijk' van de landelijke vrijstellingslijst te halen.

Te complex

Volgens de PvdD was snel ingrijpen noodzakelijk, omdat uit de tellingen die deze partij hanteert zou blijken dat de betreffende populaties onder druk staan, iets wat op basis van andere tellingen kan worden tegengesproken.

De motie werd destijds door voormalig minister Christianne van der Wal (VVD) ontraden, omdat zij van mening was dat de uitwerking te complex zou zijn. Desondanks werd de motie aangenomen.

Toekomst

Een meerderheid van de Tweede Kamer (in nieuwe samenstelling) is nu van mening dat de uitwerking van de motie inderdaad complex is en dat die onder meer grote financiële gevolgen heeft voor de provincies. De opstellers wijzen verder op het feit dat er nog altijd een wetenschappelijke discussie is over de verschillende in omloop zijnde telprotocollen. Daarbij komt dat hard wordt gewerkt aan een toekomstbestendig stelsel om het huidige systeem van faunabeheer meer in lijn te brengen

met de Europese regelgeving bij de ons omringende landen en administratieve lasten voor grondbezitters en beheerders te verkleinen.

‘Benoeming Rolf Overdiep tot voorzitter Jagersvereniging biedt nieuwe perspectieven’

AMERSFOORT

– Landelijk NOJG-voorzitter René Leegte is blij met de benoeming van Rolf Overdiep tot nieuwe voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging. Diens praktische kennis en bestuurlijke ervaring bieden volgens Leegte nieuwe perspectieven in de discussie rond een stelselwijziging voor de jacht. „Met de wil en de kennis van de BBB, die in de persoon van minister Femke Wiersma leiding gaat geven aan het nieuwe ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, is er goede hoop op een constructief beleid, maar het is geen vanzelfsprekendheid.

Ik kijk dan ook uit naar onze samenwerking”, aldus Leegte.

Unanieme steun

Overdiep, die de afgelopen zes jaar leiding gaf aan de Koninklijke Vereniging voor Natuurtoezicht (KNVFN), werd op 11 juni jongstleden met unanieme steun van de Ledenraad van de Jagersvereniging gekozen tot nieuwe voorzitter. Hij volgt in die functie Theo ten Haaf op, met wie de NOJG volgens Leegte de afgelopen jaren ook zeer goed heeft samengewerkt. „Als NOJG zijn wij hem daarvoor alle dank verschuldigd.”

Nieuwe dialoog

Overdieps visie op het natuurbeheer in brede zin biedt volgens Leegte mogelijkheden voor een nieuwe constructieve dialoog met het nieuwe ministerie Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Zeker nu de stelselwijziging jacht niet is opgenomen in het hoofdlijnenakkoord van de nieuwe regering en daarmee een vrije kwestie is. „Rolf heeft onlangs nog in een interview in ons blad Jacht & Beheer blijk gegeven van zijn

duidelijke visie op het buitengebied en hoe wij er samen voor moeten zorgen dat dat buitengebied een goede toekomst heeft.” Rolf Overdiep zelf heeft veel zin in zijn nieuwe functie, laat hij weten. Hij begint officieel aan het eind van deze maand, als hij de voorzittershamer bij de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht heeft neergelegd

Aanrijdingen met groot wild: 30 tot 40 miljoen euro schade.

VAASSEN – De schade door aanrijdingen met groot wild in Nederland bedraagt 30 tot 40 miljoen euro per jaar. Dat schrijft dagblad de Stentor op basis van gegevens van de Stichting Wildaanrijdingen Nederland in Vaassen.

De stichting schat dat er elk jaar opnieuw ten minste zo'n 25.000 aanrijdingen plaatsvinden met in het wild levende (grote) dieren, waaronder reeën (10.000) edelherten (200), damherten (150), wilde zwijnen (400-1600, afhankelijk van de voedselomstandigheden). Daar komen aanrijdingen met wolven, dassen, otters, bevers, egels, hazen, vossen, steenmarters en vele andere soorten nog bij, aldus de Stentor, die de cijfers 'schokkend' noemt.

Verzekeringspremies

Het grote aantal aanrijdingen heeft ook gevolgen voor de premie van de autoverzekeringen. De gevolgen van een aanrijding tussen een personenauto en een wild dier van enige omvang zijn niet te onderschatten, aldus berekeningen die de Stentor ruim een jaar geleden publiceerde. „Het gewicht dat vrijkomt op de front van de auto, bij een aanrijding met een edelhert met een snelheid van 60 kilometer per uur, staat gelijk aan het gewicht van een volwassen olifant van 5000 kilogram.”

Wolf meldt zich aan ontbijttafel ouder echtpaar Overijssel.

BORNE – Twee zeventigplussers uit het Overijsselse Borne kregen vorige week de schrik van hun leven toen ze plotseling werden geconfronteerd met een wolf. Dat schrijft dagblad [Tubantia](#) in een uitgebreide reportage naar aanleiding van het onaangekondigde bezoek.

Beste klap

Terwijl Tjeerd en Ida rond zeven uur aan de keukentafel van hun ontbijt zaten te genieten, sprong er opeens een wolf met de poten omhoog tegen de achterdeur. Met de boterham in hand keken ze het beest recht in de ogen, tekende Tubantia op. „Het ging zo snel, je beseft amper wat er gebeurt”, aldus Tjeerd nog vol schrik tegenover de krant. „Ik zag eerst wat bruins over de schutting schieten. Voor ik besepte wat er gebeurde stond hij met de poten omhoog tegen het raam van de achterdeur. Ik schrok me dood. Ik ben blij dat ik dubbel glas heb, anders was hij er doorheen gegaan. Het was een beste klap.”

Ook buurtgenoot Wil Wissink (87) kreeg bezoek van naar alle waarschijnlijkheid de ‘grote boze wolf’. „Ik ging vanmorgen naar buiten en zag kapotte potten, een doorgebeten tuinslang met bloedsporen en diepe krassen in de schutting”, doet hij zijn relaas tegenover Tubantia. „Eerst dacht ik aan een inbraak, maar de politie zei ‘u gelooft het misschien niet, maar dit was een wolf, we hebben meerdere meldingen.’

Schutting

Wissink wist niet wat hij hoorde, tekent Tubantia op uit de mond van de verbouwereerde Wissink. „Een wolf? Hier? Alles is hier omheind met een schutting. Is dat beest daar dan overheen gesprongen?”

Omdat er onmiskenbaar sprake was van braakschade, meldde Wissink zich tot zijn verzekeraar. Daar kreeg hij te horen dat

de schade niet gedekt was, omdat het geen 'officiële' inbraak betrof. ,,Dat is toch raar? Ik ben daar bijna mijn hele leven al verzekerd en nooit heb ik iets gehad.

Provincie Utrecht: konijn voortaan beschermd tegen woningbouwers

UTRECHT – Woningbouwers in de provincie Utrecht vrezen aanzienlijk vertraging van hun bouwprojecten, nu de provincie heeft verordonneerd dat er voorafgaand aan de werkzaamheden onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van het konijn in de nabije omgeving. Wordt het dier gesignaleerd, dan moet een omgevingsvergunning flora- en fauna worden aangevraagd en zijn compenserende maatregelen vereist, aldus [De Telegraaf](#).

Nieuwsbrief 3e kwartaal 2024 Faunabeheereenheid Limburg

Wijziging FBE Bestuur Limburg

Er heeft een wisseling in het Bestuur van de FBE plaatsgevonden.

Mevrouw Plusquin van de Natuur en Milieufederatie Limburg is tijdens de Algemene Bestuursvergadering op 12 juni jl. aangetreden als nieuw bestuurslid voor de geleding Overige Maatschappelijke Organisaties binnen het bestuur van de FBE, ter opvolging van de heer Hermanussen.

Omgevingsvergunningen

Spreeuwen

De volgende omgevingsvergunningen zijn beschikbaar gesteld in FRS:

1. Omgevingsvergunning Spreeuw vangen en verplaatsen Blauwe Bessen (voor beperkte groep)
2. Omgevingsvergunning Spreeuw aan verjaging ondersteunend afschot in verband met gewasschade Blauwe Bessen (voor beperkte groep)

De provincie heeft ook dit jaar weer een omgevingsvergunning verleend voor het vangen en verplaatsen van Spreeuwen en voor ondersteunend afschot ter bestrijding van schade in de Blauwe Bessenteelt aan een aantal telers die deelnamen aan de Voorlopige Voorziening die vorig jaar juni heeft plaatsgevonden.

Wanneer men niet heeft deelgenomen aan deze Voorlopige Voorziening dient men via de FBE een separate vergunningsaanvraag te doen bij de provincie wanneer men in aanmerking wil komen voor de omgevingsvergunning Spreeuw vangen en verplaatsen en/of Spreeuw ondersteunend afschot.

Vos

De omgevingsvergunning Vos Predatorenbeheer voor de Hamster is op advies van de Hamstercoördinator verlengd van 1 juli t/m 31 oktober 2024. Deze omgevingsvergunningen zijn als Algemene Machtiging in FRS al aan de desbetreffende WBE's doorgeschreven t/m 31 oktober.

Diersoorten

Roek

Wanneer men gebruik maakt van de omgevingsvergunning Roek doden gewasschade dient de machtiginghouder conform de

provinciale omgevingsvergunning medewerking te verlenen aan eventuele gedurende de vergunningsperiode te starten veterinaire of wetenschappelijke onderzoeken en levert indien gevraagd actief een bijdrage aan het verzamelen van gedode dieren, monsteropname en gegevensverzameling. Vanuit de provincie ligt er momenteel het verzoek om alle geschoten Roeken in een zak in de vriezer te bewaren, zodat deze later opgehaald kunnen worden voor wetenschappelijk onderzoek.

Zodra men een Roek beschikbaar heeft kan een e-mail worden gestuurd naar hf.verkennis@prvlimburg.nl en

laja.thijssen@prvlimburg.nl onder vermelding van de volgende gegevens:

1. Naam;
2. Het aantal Roeken beschikbaar om op te halen;
3. Telefoonnummer;
4. Het adres waar de Roeken ingevroren

De provincie neemt dan contact op om een moment af te spreken dat de Roeken opgehaald worden.

Haas

In verband met de bewaking van het maximaal aantal van 450 Hazen die per jaar gedood mogen worden in Limburg op basis van de beschikbare omgevingsvergunning, willen wij nogmaals alle gebruikers van de omgevingsvergunning erop wijzen dat men ieder afschot BINNEN 24 UUR in FRS dient te registeren.

In het najaar zullen via een aparte mailing alle WBE-secretarissen en vergunning gebruikers nogmaals hierop worden gewezen, omdat niet alle gebruikers zich goed aan deze voorwaarde houden. Dit kan ertoe leiden dat de omgevingsvergunning voor hen geschorst gaat worden.

Monitoring

Patrijzentelling

De provincie stimuleert al enkele jaren het behoud van de Patrijs in Limburg. Inmiddels zijn er 14 kansrijke gebieden in Limburg waar speciale aandacht is voor de Patrijs. Naast de speciale ANLb pakketten voor Patrijzen kan daar een omgevingsvergunning Vos predatorenbeheer ter bescherming van de aanwezige Patrijzen worden ingezet.

O.b.v. deze omgevingsvergunning worden er jaarlijks twee Patrijzentellingen georganiseerd, te weten een Territoriumtelling en een Kluchtentelling. Deze zullen respectievelijk worden gehouden van 15 maart t/m 31 mei en van 1 november t/m 15 december.

Bij de Territoriumtelling die eind mei jl. is afgerond, is het de bedoeling dat door de deelnemende WBE's in de vastgestelde werkgebieden per Patrijzen kerngebied in kaart wordt gebracht waar de koppels in territoria zitten en deze gegevens vóór 30 juni in FRS registreren.

Voorjaargestelling

De cijfers van de Voorjaargestelling zijn inmiddels verwerkt en staan op onze website vermeld; [Gegevens Voorjaargestelling 2024 – Faunabeheereenheid Limburg](#).

Zomertelling

De Zomerganzentelling vindt dit jaar ook weer op de derde zaterdag in juli plaats, te weten op zaterdag 20 juli a.s. De uitleg hierover heeft u inmiddels per mail ontvangen. Het telplan staat in FRS voor u klaar voor het registreren van de telgegevens. Vóór 20 augustus a.s. dienen de telgegevens te worden geregistreerd in FRS.

Kalender

vóór 30 juni

Registratie patrijzentelling in FRS (alleen voor deelnemende WBE's)

20 juli	Zomertelling
vóór 20 augustus	Registratie zomertelling in FRS

OM seponeert aangiften tegen betrokkenen bij het doodschieten van de wolf in Wapse

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft besloten de betrokkenen in de zaak rond de doodgeschoten wolf in Wapse niet langer te vervolgen. Het betreft een onderzoek door het Functioneel Parket naar het handelen van een burgemeester, een locoburgemeester en een man en zijn zoon (op wiens weiland de wolf zich begaf ten tijde van het incident). Arrondissementsparket Noord-Nederland deed onderzoek naar de politieagent die heeft geschoten. Tegen alle personen is, onder andere door een aantal natuurorganisaties, aangifte gedaan wegens het gevangen houden, verstoren en doden van de wolf. De zaken tegen vader en zoon worden geseponeerd wegens onvoldoende wettig bewijs en rekening houdend met de omstandigheden destijds. De zaken tegen de burgemeester, locoburgemeester en politieagent worden geseponeerd vanwege strafrechtelijke immuniteit. Het OM is van mening dat hun handelen valt onder de uitvoering van een exclusieve

bestuurstaak, waardoor strafrechtelijke vervolging niet mogelijk is.

Incident

Op 9 juli 2023 bevond een wolf zich binnen een wolfwerend, elektrisch raster op een boerenperceel met schapen en geiten in Wapse. De eigenaar van het perceel trof de wolf 's ochtends aan op zijn perceel en zag dat de wolf een aantal van zijn schapen en geiten had aangevallen. Daarop heeft de eigenaar de politie gebeld. Een medewerker van de meldkamer raadde hem aan het hek van het perceel te openen, zodat de wolf kon ontsnappen. Daar is door de eigenaar geen gehoor aan gegeven. De eigenaar heeft op enig moment zelf het perceel binnen de omheining betreden, waarna het tot een confrontatie tussen hem en de wolf is gekomen. Daarbij is de eigenaar gebeten door de wolf. De wolf heeft zich daarna een tijd lang verscholen onder zonnepanelen op het perceel. De locoburgemeester, die dienst had, is ter plaatse gegaan en heeft overleg gevoerd met onder meer de burgemeester en een aantal politieagenten. Uiteindelijk is door de locoburgemeester besloten de wolf dood te laten schieten door de politie.

Onjuist handelen

De wolf geniet de hoogst beschermde status onder de Wet Natuurbescherming. Dat betekent dat een wolf niet zomaar gedood mag worden. In bijzondere omstandigheden kan daar vanaf geweken worden, zoals bij acuut gevaar voor de veiligheid van personen of als er sprake is van een probleemwolf. Volgens het OM was daar in dit geval geen sprake van. Er was geen acute, levensbedreigende situatie voor mensen, aangezien de wolf opgesloten zat op het perceel en geen personen kon bereiken. Ook was er geen sprake van een probleemwolf, maar van een wolf die gevangen zat. Daardoor verkeerde deze in een stressvolle situatie en vertoonde deze natuurlijk (vlucht)gedrag. Dit kan niet worden gekwalificeerd als terugkerend, aangetoond probleemgedrag van deze wolf. Volgens het OM waren er dus

alternatieve interventies mogelijk.

Verstoring van de wolf

De man en zijn zoon hebben volgens het OM niet goed gehandeld door het hek gesloten te houden en de wolf daarmee gevangen te houden. Door vervolgens de confrontatie aan te gaan met het wilde dier, zijn er gebeurtenissen in gang gezet waardoor de wolf uiteindelijk doodgeschoten is. Het OM heeft echter onvoldoende bewijs om aan te tonen dat de man en zijn zoon de wolf dusdanig verstoord hebben, dat zij met hun handelen de wet Natuurbescherming hebben overtreden. Daarvoor is juridisch gezien meer nodig. Ook weegt mee dat de man en zijn zoon dusdanig hebben gehandeld, omdat zij bang waren dat de wolf buiten het hek – naar hun inzien – meer schade zou kunnen aanrichten. Het aantreffen van gewonde en gedode schapen en geiten in bijzijn van een wolf zal een onverwachte en beangstigende situatie geweest zijn, wat het handelen van de man en zoon beïnvloed kan hebben, zoals het gesloten houden van het hek.

Deskundigheid

Het OM is daarnaast van mening dat de burgemeester en locoburgemeester anders hadden moeten handelen. Voorafgaand aan de beslissing om de wolf dood te schieten, is geen deskundige op het gebied van wolven geraadpleegd. Er zijn wel twee agenten met taakaccent dieren geraadpleegd, maar geen van hen had specifieke kennis over de wolf. Er was echter voldoende tijd om een deskundige te benaderen, aangezien de wolf zich al geruime tijd had teruggetrokken onder de zonnepanelen in het weiland. In een gemeente die al geruime tijd met de aanwezigheid van de wolf te maken heeft, had ten tijde van het incident een lijst met wolven-deskundigen klaar moeten liggen die geraadpleegd hadden kunnen worden. De alternatieven voor afschot zijn wat het OM betreft onvoldoende verkend.

Exclusieve bestuurstaak

De locoburgemeester heeft echter gehandeld in het kader van de Gemeentewet, ter handhaving van de openbare orde. Het bevel tot afschieten van de wolf en de uitvoering daarvan wordt daarom aangemerkt als exclusieve bestuurstaak. Hierdoor komt de burgemeester, de locoburgemeester en de politieagent strafrechtelijke immuniteit toe. Het strafrecht kan daardoor niet worden ingezet om, in het kader van die exclusieve bestuurstaak, gemaakte besluiten en de uitvoering daarvan te beoordelen en te bestraffen. Ook weegt mee dat er ten tijde van het incident geen afgesproken praktische werkwijze bestond waarin stond beschreven hoe gehandeld moest worden bij het aantreffen van een wolf, anders dan bij een aanrijding. Ook was dit de eerste keer dat er een wolf op afgesloten terrein van burgers aangetroffen werd.

Aanpassingen

De omstandigheden die tot dit incident geleid hebben (zoals de gaten in het juridisch kader en onzekerheid over de toepassing ervan) zijn inmiddels, mede door brede media-aandacht, in belangrijke mate gewijzigd. Zo is er door de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) in januari van dit jaar een richtsnoer opgesteld – ofwel een ‘handelingsperspectief voor burgemeesters’ – waarin handvatten worden geboden voor de omgang met wolven die zich binnen gemeentegrenzen begeven. Daaruit wordt duidelijk dat dat een confrontatie tussen mens en wolf niet zonder meer, en zeker niet zonder raadpleging van een deskundige, kan eindigen in afschot van de wolf.

Europese Natuurherstelwet nu toch aangenomen

Het is interessant om te zien dat de Natuurherstelwet uiteindelijk is aangenomen in de Europese raad van ministers, ondanks enige verdeeldheid onder de lidstaten.

Er is nu een meerderheid van de milieuministers van de 27 EU-lidstaten die heeft gestemd voor de Natuurherstelwet. Oostenrijk had aanvankelijk de intentie om zich te onthouden van stemming, maar heeft uiteindelijk toch voorgestemd.

Nederland heeft, zoals eerder aangekondigd, tegen gestemd en heeft daarbij een Kamermotie gevolgd. Er lijkt echter nog onenigheid te zijn, aangezien de Oostenrijkse bondskanselier Karl Nehammer de ja-stem van de Oostenrijkse milieuminister wil aanvechten, vanwege zijn bezorgdheid dat deze niet namens Oostenrijk en ongrondwettelijk was.

De Europese verordening vereist dat tegen 2030 herstelmaatregelen worden ingevoerd voor minstens 20% van alle land- en zeegebieden in de EU, met prioriteit voor Natura 2000-gebieden. Tegen 2050 moeten de lidstaten 90% van alle aangetaste ecosystemen hebben hersteld, waarbij voorkomen moet worden dat gebieden opnieuw achteruitgaan. Lidstaten dienen nationale herstelplannen op te stellen waarin zij beschrijven hoe zij deze doelstellingen willen bereiken.

De Natuurherstelwet is afgezwakt ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van voormalig Eurocommissaris Frans Timmermans, waarbij het verbod op verslechtering is veranderd in een inspanningsverplichting. Het Europees Parlement heeft vervolgens in februari een noodrem ingebouwd, waardoor doelen kunnen worden opgeschort als de voedselzekerheid in gevaar komt. Het lijkt erop dat er nog discussie en debat zullen zijn over de implementatie en uitvoering van deze wet.

Hoewel er zorgen zijn geuit over de impact van de wet op de landbouw en andere maatschappelijke activiteiten, wordt er ook gesproken over de positieve effecten die het kan hebben voor een robuustere natuur en wat weer meer mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen voor boeren daardoor kan meebrengen.

Het is een complex onderwerp met verschillende perspectieven, maar het is goed om te zien dat er aandacht wordt besteed aan het herstel van de natuur.